

Список використаних джерел

1. Універсальні методи нематеріальної мотивації співробітників. URL: http://jobs.km.ua/news/view_useful.php?id=101
2. Колот А.М. Мотивація, стимулювання і оцінка персоналу: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 1998. 283 с.
3. Скібіцька Л. І., Щелкунов В. І., Сівашенко Т. В., Чичкан-Хліповка Ю. М. Офісний менеджмент: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 616 с.

Лубенченко В. М.,
інженер з автоматизації,
ТОВ АФ «Бухгалтер – Лугань», м. Київ

ВИМОГИ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ: СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В АУДИТОРСЬКІЙ ФІРМІ

3 грудня 2022 року запрацювали нові Міжнародні стандарти управління якістю в аудиті (надалі – МСУЯ) МСУЯ 1 та МСУЯ 2 [1, 2]. Стандарти мають ризик – орієнтований підхід до процесу організації аудиту, а саме, націлені на виявлення ризиків якості, як на рівні системи управління якістю, так і на рівні окремих завдань. У відповідності до [1], система управління якістю містить вісім елементів:

- 1) Процес оцінки ризику фірми;
- 2) Управління та керівництво;
- 3) Відповідні етичні вимоги;
- 4) Прийняття та продовження відносин з клієнтами і конкретних завдань;
- 5) Виконання завдань;
- 6) Ресурси;
- 7) Інформація та комунікація;
- 8) Процес моніторингу та виправлення.

Кожний елемент системи управління якістю передбачає виявлення, оцінку ризиків якості та визначення протидії їм.

Елемент системи «Ресурси» значно розширений порівняно з попередньою редакцією стандартів і включає: людські (кадрові), технологічні та інтелектуальні ресурси. Нижче представлено приклад складання цього елементу у методичних доробках аудиторської фірми.

Людські (кадрові) ресурси залучаються (наймаються), поповнюються, розвиваються та утримуються аудиторською фірмою; кадри повинні мати відповідну компетенцію, в т. ч. ключові партнери та члени групи із завдань мати відповідні професійні навички, розуміти свої обов'язки та відповідальність щодо виконання завдань.

Технологічні ресурси – ресурси, які дозволяють підтримувати функціонування системи управління якістю і виконувати завдання. Технологічні ресурси», які зазвичай є ІТ-додатками (програмами або набором програм), складають частину ІТ-середовища фірми. ІТ-середовище фірми також включає допоміжну ІТ-інфраструктуру та ІТ-процеси і людські ресурси, що беруть участь у цих процесах.

Дефініції щодо ІТ-середовища детально представлені в Міжнародному стандарті аудиту 315 «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення» (надалі – МСА) [3].

ІТ-інфраструктура складається з ІТ-мережі, операційних систем та баз даних, відповідного обладнання і програмного забезпечення. Клієнтські бази даних створюються на сервері, доступ до якого мають керівник аудиторської фірми, контролер якості, ключовий партнер та члени групи із завдання (за відповідними завданнями).

ІТ-процеси – це процеси фірми для управління доступом до ІТ-середовища, управління змінами програм або змін в ІТ-середовищі та управління ІТ-операціями, що включає моніторинг ІТ-середовища.

ІТ-програма – це програма або сукупність програм, призначена для виконання певної функції безпосередньо для користувача або, в деяких випадках, для іншої прикладної програми. Аудиторська фірма застосовує ліцензований пакет прикладних програм «MSOffice», до якого входять додатки:

- Microsoft Word Текстовий процесор
- Microsoft Excel Табличний процесор
- Microsoft PowerPoint Система підготовки презентацій
- Outlook Система управління персональною інформацією
- Microsoft Access Система управління базами даних

На базі цих програм створюється середовище робочих документів, які представляють собою файли (зокрема Excel – файли) із внутрішніми логічними зв'язками, що складаються з адміністративної частини та частини процедур по суті.

Інтелектуальні ресурси – ресурси, які дозволяють забезпечити відповідне якісне виконання завдань та задовольняти вимоги професійних стандартів та відповідних законодавчих вимог.

Інтелектуальні ресурси включають інформацію, яку фірма використовує для забезпечення функціонування системи управління якістю та

яка сприяє послідовності у виконанні завдань (письмові політики та процедури, що викладені у внутрішньофірмових стандартах, методики прийому клієнта та завдання, оцінки ризику та суттєвості, збору аудиторських доказів та їх аналізу, що вбудовані, в тому числі, в Excel – файл із внутрішніми логічними зв'язками, посібники, стандартизована документація та доступ до джерел інформації (підписка на веб-сайти («Дебет – Кредит», «Гросбух», що надають вичерпну інформацію з певних питань аудиторської діяльності та замовників аудиту, тощо), що полегшує планування та виконання завдання.

Дефініція «Постачальники послуг» означає, що за деяких обставин фірма може використовувати ресурси, що надаються постачальником послуг, особливо в обставинах, коли фірма не має внутрішнього доступу до відповідних ресурсів. Незважаючи на те, що фірма може використовувати ресурси постачальника послуг, фірма залишається відповідальною за свою систему управління якістю, а ресурси, що вона отримує від постачальників мають бути придатними для використання з метою забезпечення якості завдань.

Фірма може залучати постачальників в наступних випадках:

- залучення третіх осіб для здійснення моніторингової діяльності фірми, перевірки якості завдань або надання консультацій з технічних питань;
- залучення осіб, що виконують процедури за участю фірми, наприклад, аудитори компонентів з інших фірм, що не входять до мережі фірми, або особи, залучені для проведення підрахунку матеріальних запасів у віддаленому місці;
- отримання від постачальників ІТ-додатків, що використовуються для виконання аудиторських завдань, при цьому оцінюється: повнота вхідних даних, збереження конфіденційності інформації, той факт, що додаток сприяє досягненню цілей завдання, загальні заходи контролю ІТ, потреба в спеціальних навичках для персоналу фірми, можливість тестування коректності роботи додатку;
- робота із зовнішніми експертами аудитора, яких фірма залучає для допомоги команді із завдання для отримання аудиторських доказів.

Список використаних джерел

1. Міжнародний стандарт управління якістю 1. Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг. URL: [https://mof.gov.ua/storage/files/4_ISQM_1_Final_Standard_\(Not_Formatted\)\(uk\).pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/4_ISQM_1_Final_Standard_(Not_Formatted)(uk).pdf)

2. Міжнародний стандарт управління якістю. Перевірки якості завдання URL: https://mof.gov.ua/storage/files/5_ISQM_2_Final_Standard_Not_Formatted_uk.pdf

3. Міжнародний стандарт аудиту 315 «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення» URL: [https://mof.gov.ua/storage/files/2_ISA_315_\(Revised_2019\)_Full_Standard_and_Conforming_Amendments_\(uk\).pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/2_ISA_315_(Revised_2019)_Full_Standard_and_Conforming_Amendments_(uk).pdf)

Лубенченко О. Е.,
доктор економічних наук,
професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування,
Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ

КОНЦЕПЦІЯ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ. ДИРЕКТИВИ ТА СТАНДАРТИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Концепція стійкого розвитку набуває широкого розповсюдження у світі. Прикладом того може слугувати проект Директиви Європейського Союзу (надалі – ЄС) з питань стійкого розвитку, що вносить зміни в Директив з подання звітності [1, 2, 3]. Концепція стійкого розвитку передбачає:

- по – перше, стійкий розвиток економік країн та окремо – суб'єктів господарювання;
- по – друге, розвиток без нанесення шкоди навколишньому середовищу;
- по – третє, створення цінностей у довгостроковій перспективі.

Відповідно, розглядаються і три вектори розкриття інформації суб'єктами господарювання є наступними: екологія; соціальні питання; управління.

Як свідчить аналіз нормативних джерел, у світі існує понад 70 стандартів з формування звітності щодо стійкого розвитку. Умовно вони поділяються:

- Обов'язкові стандарти та директиви ЄС;
- Міжнародні стандарти і концептуальні основи (в тому числі, не обов'язкові, добровільні);
- Стандарти аудиту для нефінансової звітності (аудиторська оцінка перспектив розвитку).

Одною з концепцій сталого розвитку є концепція корпоративної соціальної відповідальності, що містить 4 рівні:

- І рівень – теорія зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та теорія невизначеності;